

A SZEGEDI EGYETEMI IFJUSÁG LAPJA.

SZEGEDI HÍD

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZEGED,
Baross Gábor-u. 2.

1943. április hó.

50 fillér.

AZ ÉRTELMSÉGI IFJUSÁG SZERVEZKEDÉSÉRŐL

NÉMETH LÁSZLÓ »Tartsd ma-
rta címmel cikket irt a multkor-
n egyik napilapunkba s a legif-
b nemzedék tagjait figyelmezt-
te azokra a veszélyekre, amelye-
t a mostani viszonylagos köny-
ebb érvényesülést rejt magában.
cikkhez többen hozzászóltak, de
mindenki csak az egyéni magatar-
st tette vizsgálat tárgyává s az
egyéni sorsokra, az egyesek jelle-
re leselkedő veszélyeket vetítet-
elénk. — az íróval együtt az
egyéni sorsokról szólította fel, hogy »tartsd
magad!« Pedig mindez csak az
egyik oldala, s örülünk, hogy
Németh cikke alkalmat ad arra,
hogy az ott felvetett problémából
indulva néhány gondolatunkat
mondhassuk a legfiatalabb gene-
ráció helyzetéről és feladatairól.

Azt már sokan látják — erről
Németh László cikke —, hogy
ilyen nehéz egy most felnőtt ma-
gyar fiatalembernek megmaradnia
szellem és a becsület útján. A
köznyelv érvényesülésé mennyire
megnehezíti a szellemi előrehala-
st: mennyire csökken az ellenál-
berő, a küzdőképesség, amikor
kell küzdeni az eredményekért.
ilyen veszélyt rejtenének maguk-
ban a kompromisszumok, a kiegye-
s, a félmegoldások. Hogy ők a
jellemet a siker, s a szép kilátá-
sok hogy teszik egyre felületeseb-
b a fölkészülést.

Pár hónapja pedig nemcsak a
hajlékozottak, a »pesszimisták«, az
előrelátók, hanem nagyon sokan
mások is észrevették a felhőket a
jövő szép napjai előtt, melynek fé-
nyében az ifjúság már előre mele-
dedett. Sokan nem hisznek abban,
hogy jó vége lesz ennek a kitűnő
indulásnak. S a kettő összefügg: az
egyén gyengévé lesz (mert fiatal fő-
szek elbizzsa magát) —, a nehézsé-
gek jelentkeznek (mert utóvégre a
forténelem egy nemzedéket sem
visz végig meseautóval életútján)
és katasztrófa lesz belőle. Mi az or-
vosság? Németh László is meg-
mondta: tartsd magad, ifjúság! és
ne légy túlságosan optimista!

Az egyéni sorsoknak és az egyé-
nek magatartásának közösségi vo-
natkozásai is vannak. Azt sokan
sejtik, hogy egy esetleges nemzeti
katasztrófa az egyéni sorsokat is
rombadöntené, de kevesen gondol-
nak arra, hogy az egyéni helytál-
lás hiánya is végzetes lehet a
nemzet egészére! Ma hál' Istennek,
nemzeti katasztrófa nem fenyeget,
annál inkább vigyáznunk kell, hogy
az egyének gyengeségéből kár ne
érje a nemzetet. Akik ezt tudják és
tudatosítani akariák, elsősorban
politikai, gazdasági és társadalmi
helytállásra gondolnak, az úgyne-
vezett második arcvonalra. Az
egyéni többletmunka, áldozatkész-
ség, fegyelmezett magatartás sze-
rintük az itthonmaradottak köte-

lessége s azt hiszik, hogy az ilyen
értelemben veit kötelességteljesítés
biztosítja a győzelmet és az ország
szébb jövőjét. A hátrország lakóinak
ilyen helytállása kétségkívül elen-
gedhetetlen, fontosságát nem akar-
juk csökkenteni, de szerintünk ma-
gában még nem biztosítja az or-
szág fennmaradását. Éppen ezért
várjuk a »legifjabb nemzedéktől« a
jellelem frontján való helytállást.
(Ez nem áll szemben a nemzeti kö-
telességteljesítéssel, sőt annak alap-
ja is lehet.) Ezért követeljük a szí-
lárdtságot, ezért kívánjuk azt, hogy
készüljön fel a nehézségekre is.
Ezért követeljük a nagyobb tudást,
szélesebb látókört s a teljes szak-
képzettséget.

Évek óta mondják éppen azok,
akik a magyar sors mélységeibe
igazán bepillantottak, hogy csak
az egyének megtérése, megigazulá-
sa, megújulása eredményezheti az
ország megújulását. Csak akkor
lesz az ország a magyarságé, ha az
egyének lesznek mélyebben magy-
gyarrá. Csak akkor lesz szociálissá
az állam, ha az egyénekben lesz
erősebb a szociális felelősségérzés
és gyengül az osztályöntudat. —
Nem vitás, hogy igazuk van. Bizo-
nyos, hogy Isten kegyelme szüksé-
ges az egyéni életek megváltoztatá-
sához: s ettől függ a magyarság jö-
vője. Kétségtelen, hogy a minősé-
gi elv csak is akkor győzhet, ha az
egyén lesz különb, mint eddig.

Nem helyes azonban, ha a ma-
gyarság sorsát egyedül az egyének
lelkében maguktól lejátszódó fo-
lyamatokra bizzuk. Nincs igazuk
azoknak, akik azt állítják hogy
nincs helye a tevékenykedésnek és
az egyetlen, amit tehetünk, az,
hogy másokat is megtérésre hí-
vunk fel. Ugyis csak Isten kegyel-
me könnyülhet rajtunk és ezen az
országon. — Ismét mások megté-
rés helyett a hivatásban való tel-
jes helytállást hirdetik: Légy töké-
letes szakember, végezd jobban,

emberebbül és magyar módon na-
pi munkádat azon a poszton, aho-
vá az élet állított s az ország prob-
lémái megoldódnak. Minden igaz
— és mégsem. Sokszor csak fele-
lősség alóli kibúvó az ilyen okos-
kodás, sokszor a dolgok könnyebbik
vége. Más lehetőségek kizárása fel-
szabadít a különmunka, a közössé-
gi szolgálat, a másokhoz való al-
kalmazkodás terhe alól s e mel-
lett még a vigasztaló tudatot is
megadja: Én a magam helyén meg-
tettem mindent, ami lehető, más
is tegye meg — s azzal kész.« Pe-
dig ez nem elég. Mesterei tanítá-
sát félremagyarázza az az ifjú,
aki így gondolkodik. A mai idők-
ben különben is módosítani kell
ezeket a tanításokat. Hiába, — ma
nem lehet a Móricz-jelszóval élni.
Ne politizálj, hanem építkezz! Az
idő azt mutatja, hogy azoknak lesz
igazuk, akik a szervezkedést
prédikálták az ifjúságnak, elsősor-
ban Veres Péternek. A szellem
magában nem elég. (Ezt Németh
László sem tagadta, pedig többnyí-
re rá és félremagyarázott minőségi
elvére hivatkoztak a szervezkedés
eléltségei.) Sőt állítjuk: a szel-
lemet is meg lehet ölni,
ha nem szervezkedik. A
háborúskodó tömegek — és sajnos
vezetők előtt is — egy olyasféle
»szép új világ« eszméje lebeg,
amit Huxley rajzolt meg néhány
évvvel ezelőtt. Ha a bolsevizmust el-
is kerüljük (s efelől nem lehetnek
kétségeink), nem kerülhetjük el
Európa eltechnizálását, elamerika-
nizálódását. »Puerilitad« — írta
régés-régen Ortega s mi most
érezzük, hogy rántja ki alólunk a
szellem szép szőnyegét. Kutyaha-
rapást szőrével kell gyogyítanunk.
A szervezkedő szándékok harapós
csoportjai között végre a szellem,
a minőség és a magyarság szerve-
zeteit is meg kell csinálni. Hagyjuk
veszni középosztályi voltunkat: ez
erősebb és igazabb osztályok között

úgyis pusztulásra van ítélve. Az
új Európában a felső osztályokhoz
tartozás nem jelent majd előnyö-
ket. Szervezzük meg az értelmisé-
get, azokat a magyarokat, akiket
a minőség emel ki osztályhelyze-
tükből. Az értelmiség önérzete és
hivatástudata legyen az alapja en-
nek a szervezkedésnek. Önérzete:
nekünk is jogunk van beleszól-
nunk az ország dolgába, nem oszt-
ályhelyzetünknel fogva, hanem
munkánk, gondolatunk és magyar-
ságunk jogán. Hivatástudata: csak
az értelmiség irányítása vezetheti
az országot a magyar úton. Csak a
középosztályon kívüli magyar ér-
telmség hivatott a vezetésre.
S ennek az értelmiségnek magába
kell foglalnia a parasztság és mun-
kásság fölfelétörő, közösségi érzés-
ben gazdag tagjait. Mert a paraszt-
ság nehezen szervezhető: hogy a
magyarság jövője érdekében egy
szellemi mozgalom megszervezze,
szinte lehetetlen, mert előbb saját
köréből való vezetőit kellene kine-
velni. Lehet, hogy a Parasztszövet-
ség szervezőmunkája nem lesz hiá-
bavaló, de ez nem a mi dolgunk,
még akkor sem, ha nekünk is a
parasztság egyenjogúsítása egyik
főcélunk. A munkásság szervezése
könnyebb, de a magyar értelmiség
ettől már elkésett. Elkésett már a
saját szervezésével is. Mégis meg
kell kísérlelni. Mert csak ez az egy
lehetősége van a megmaradásra.

De annál a lassú építő munká-
nál, amit Móricz és mások is aján-
lottak, ma fontosabb a szerve-
zés, a felkészülés. Nem mondunk
le ugyan új intézmények létesíté-
séről, de az alapos nevelőmunkát
most későbbre halasztjuk. Lemon-
dunk a magunk alaposabb tovább-
képzéséről is, hogy erőnkkel a
mozgalmat szolgáljuk. Bármennyi-
re fontosnak érezzük a helyzet-
megállapítást és a magyar népis-
meret művelését, a magyar múlt-
ba való elmélyülést; most mindez,
amivel békében a jövő széles alap-
jait akartuk lerakni, most csak arra
szolgál, hogy erőt adjon. Azelőtt
ez volt a legfontosabb. A magyar-
ságismeret minél intenzívebb mű-
velése is tett volt. Ma ez másod-
rendű fontosságú. Mint ahogy má-
sodrendűvé válik szakképzettsé-
günk is, pedig azt mondtuk, hogy
csak akkor szolgáljuk igazán az
országot, ha egy szakmában kitű-
nőek vagyunk. Nehogy félreértés
essék: nem ezek ellen beszélünk.
Az eszmények továbbra is megma-
radnak s a háború után hozzájuk
térünk vissza. Tudjuk, hogy a mi-
nőségi munka, a minőségi nevelés,
a minőségi szervezés a helyes, de
ma ebből a minőségéből engedni
kell a mozgalom javára, éppen

A TARTALOMBÓL

- VERES PÉTER :** Pár szó a népfőiskolákról.
- KISS SÁNDOR :** Magyar élet és szellem az egye-
temen.
- KRISTÓ-NAGY ISTVÁN :** Az értelmiségi ifjúság szervezéséről
- SZABOLCSI GÁBOR :** Teknőkaparó.
- KOPASZ MÁRTA :** Illusztráció (Fametszet).
- v. MIKLAY FRIGYES :** Népszaporodásunk.
- RÁTKAI LÁSZLÓ :** Színház.
- NÉVTELEN DIÁK :** Vigyázó gondok a falu felett.
- FIGYELŐ:** Egyetembarátok — Hajrá Turul! — Dugonics
Társaság — Folyóiratok — **Egység, erő — Tápé**

